

Filmregionerna

Arbetsgruppen för Distribution och Visning

Rapport april 2018

Inledning

Filmregionernas arbetsgrupp för distribution och visning har undersökt vilka resurser som finns inom visningsområdet i de regionala filmverksamheterna (Filmregionerna).

Bakgrund

Undersökningen genomfördes under januari och februari 2018 och samtliga Filmregioner har svarat på frågorna som har sett ut som följande:

1. Vem/vilka har ansvar för visningsfrågorna hos er?
2. Hur stor omfattning (i procent av en heltid) är visningstjänsten? Om den ansvarige har flera ansvarsområden, ange ungefär hur stor del av personens tjänst som utgör visningsansvaret.
3. Ansvarar visningstjänsten även för skolbiofrågan? Om nej, vem ansvarar för skolbiofrågan hos er?

Bakgrunden är att arbetsgruppen vill ha bättre förutsättningar att nå ut till filmregionernas visningsansvariga med information om fortbildningar och annat av intresse. Vi har även tittat på vem som är ansvarig för skolbiofrågan då arbetsgruppen samverkar med Filminstitutet kring den kommande nationella skolbiosatsningen.

Vad är visning?

I det tidigare nationella uppdraget från Filminstitutet till regionerna framgick det att filmregionerna skall *"främja visning och spridning av kvalitetsfilm och regionalt producerad film, i synnerhet på biograf"*. I samband med kultursamverkansmodellen har uppdraget blivit otydligare men i Kulturdepartementets riktlinjer till Filminstitutet (2016) formuleras visningsuppdraget som följande *Filminstitutet ska verka för att ett brett utbud av film i olika visningsformer kan göras tillgänglig för en så stor publik som möjligt i hela landet.*

Hur arbetet med visningsområdet ser ut i olika regioner skiljer sig åt. Skälen till detta står sannolikt att finna både i att det finns olika syn från politikens sida vilka områden som ska prioriteras men finns också att söka inom olika regionala förutsättningar och behov.

Det regionala arbetet inom visningsområdet kan omfatta att arrangera nätverksträffar för biografier och visningsaktörer, ekonomiskt stötta visningsaktörer, medvetandegöra film- och visningsfrågorna inom den kommunala sektorn, konsulentarbete i att stötta visningsaktörer och kommuner, videokonstprojekt, skolbioutveckling, arrangemangsstöd, stöd till festivaler, nätverksbyggande, stöd till lokala filmer och talanger i distributionsarbetet, utredning och mycket annat.

Resurser till visningsområdet

Undersökningen visar att relativt små resurser fördelas till visningsområdet. Endast tre filmregioner, Stockholm, Värmland och Gävleborg, anger att det finns en heltidstjänst med visningsansvar. Inom en majoritet av filmregionerna vilar visningsansvaret hos en person med huvudsakligen annat ansvar och visningsområdet upptar mellan 10–30% av tjänsten. Inom Dalarna, Filmregion Sydost och Västernorrland finns 50% avsatta till visningsområdet. Region Jönköpings län har en person som är ansvarig för filmområdet och kan inte uppskatta hur mycket tid som läggs på arbetet med visningsfrågorna.

Filmregionens antal årsverken påverkar i stor utsträckning vilka resurser som finns till visningsområdet. De små filmregionerna med få tjänster har också små resurser till visningsområdet. Men även relativt små regioner, som Värmland (4 tjänster) och Gävleborg (3 tjänster) har stora resurser (100%-tjänster) till visningsområdet. Och några stora regioner som till exempel Skåne (11 tjänster) har mindre personalresurser inom visningsområdet (10–15%, kommer eventuellt att öka 2019). Detta tyder på skillnader i hur regionerna väljer att arbeta med visningsområdet och vilka områden som prioriteras i fråga om personalresurser.

Skolbioansvar

I åtta regioner sammanfaller skolbioansvaret med visningsansvaret. Det gäller framför allt i de regioner som generellt har små resurser och kanske bara någon eller några anställda. I de större regionerna vilar ansvaret för skolbion på en annan tjänst, företrädesvis den ansvariga för filmpedagogik och/eller barn och unga.

Konsekvenser

Det regionala engagemanget i visningsfrågorna avspeglar sig i viss mån också i stödgivning till biograferna genom Filminstitutets biografstöd. Under 2017 fördelade Filminstitutet knappt 28 miljoner kronor till landets biografer. Jämförelsen är något trubbig dels beroende på att biografer i storstadsområden i mindre utsträckning är berättigade att söka stöd samt att biografstrukturen regionalt också påverkar antalet ansökningar och beviljad summa. Samtidigt är det tydligt att regioner med små resurser till visningsområdet också har mindre antal biografer som fått beviljade stöd från Filminstitutet.

Filmregion	Visningstjänst	Biosalonger	Biografstöd 2017	Besök/capita
Stockholm	100%	155	4 839 580	2,5
Västra Götaland	25%	119	4 105 394	1,9
Skåne	10 – 15%	84	3 765 870	1,6
Sydost	50%	65	1 934 280	1,4
Dalarna	50%	32	1 736 420	1,3
Gävleborg	100%	24	1 518 685	1,5
Värmland	100%	28	1 463 085	1,3
Jönköping	–	23	1 210 910	1,4
Västmanland	25 – 30%	19	869 470	1,6
Sörmland	20%	22	835 700	1,3
Uppsala	20%	35	778 295	1,7
Norrbottnen	4 x 25%	29	747 290	1,2

Gotland	20%	15	661 930	1,8
Halland	30%	18	650 680	1,5
Östergötland	20%	44	639 239	1,5
Västernorrland	50%	27	593 785	1,6
Jämtland Härjedalen	35%	24	561 645	1,4
Västerbotten	20%	33	519 660	1,9
Örebro	10 – 15%	23	345 305	1,6

Slutsatser

Filmregionernas arbetsgrupp för Distribution och Visnings vill verka för att stärka visningsområdet i hela landet genom att stötta de visningsansvariga i det långsiktiga arbetet för att stärka strukturerna kring visning och distribution regionalt. Vi tycker att de små resurserna till området är oroväckande och vill härmed uppmärksamma detta.

Vi tror också att möjligheterna ökar att göra mer med små resurser om vi samverkar mellan regionerna och drar nytta av varandras erfarenheter. Här har arbetsgruppen för Distribution och visning en viktig funktion att fylla. Vi hoppas också att Filmregionerna regelbundet ser över och uppmärksammar sina huvudmän på uppdraget inom visningsområdet och att en kartläggning kan stärka området. För att uppnå de filmpolitiska målen om Mer film till fler är det angeläget att även på regional nivå ha ett perspektiv på hela filmens livslängd från idé till publik.